

ÎNCHEIERE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Maria Ghervas
Luiza Gafton

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Vamal,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Ștefanschi împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Briceni cu privire la încasarea indemnizației unice, penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ștefanschi Oleg și Serviciul Vamal și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 octombrie 2016,

c o n s t a t ă

La 15 martie 2016, Oleg Ștefanschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Briceni cu privire la încasarea indemnizației unice, penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a început să activeze în organele Serviciului Vamal în octombrie 2007, iar prin ordinul nr. 995-p din 12 octombrie 2012 a fost eliberat din serviciu în care activa în calitate de inspector principal al Biroului Vamal Briceni.

Susține că, nefiind de acord cu ordinul de eliberare, l-a contestat în instanța de judecată, astfel prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 21 ianuarie 2015, devenită irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție, la 23 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, cu încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul său a compensației suplimentare în locul restabilirii la lucru în mărime de 12 832, 14 lei, salariului pentru absența forțată de la lucru pe perioada 12 octombrie 2012 - 21 ianuarie 2015 în sumă totală de 116 836, 46 lei, compensației pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de un salariu mediu lunar ce constituie suma de 4 277, 38 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 2000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Declară reclamantul că la 20 ianuarie 2016, Serviciul Vamal a emis ordinul nr. 30-p prin care a fost anulat pct. 2 al ordinului Directorului General al Serviciului Vamal nr. 995 din 12 octombrie 2012, însă prin acest act administrativ nu s-a dispus achitarea indemnizației unice prevăzută de art. 42 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008.

Indică că la 22 ianuarie 2016 a adresat o cerere Serviciului Vamal, prin care a solicitat achitarea indemnizației prevăzută de art. 42 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008.

Invocă Ștefanschii Oleg, că cererea a fost recepționată de către Serviciul Vamal la 26 ianuarie 2016 însă nici până în prezent nu i s-a achitat indemnizația solicitată.

Cere Ștefanschii Oleg recunoașterea ilegală a refuzului Serviciului Vamal de a-i achita indemnizația unică prevăzută de art. 42 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008, încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul său sumei de 64 800 lei cu titlu de indemnizație unică, sumei de 3564 lei cu titlu de penalitate de întârziere pentru perioada 20 ianuarie 2016 – 15 martie 2016, repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 21 iunie 2016 a fost atras în calitate de copârât Biroul Vamal Briceni.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a concretizat pretențiile, solicitând recunoașterea ilegală a refuzului Serviciului Vamal de a-i achita indemnizația unică prevăzută de art. 42 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008, obligarea Serviciului Vamal de a emite actul administrativ prin care să-i fie stabilită și achitată indemnizația unică, încasarea în mod solidar din contul Serviciului Vamal și Biroului Vamal Briceni în beneficiul său cu titlu de indemnizație unică suma de 49 866 lei, suma de 9081,07 lei cu titlu de penalitate de întârziere pentru perioada 20 ianuarie 2016 – 15 martie 2016, repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, a fost recunoscută ilegală inacțiunea Serviciului Vamal de achitare a indemnizației de concediere lui Ștefanschii Oleg și încasată din contul Serviciului Vamal în beneficiul lui Oleg Ștefanschii suma de 4158 lei cu titlu de indemnizație de concediere și 731 lei cu titlu de penalitate de întârziere, în rest pretențiile au fost respinse. S-a încasat din contul Serviciului Vamal în beneficiul lui Oleg Ștefanschii suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Instanța de fond a conchis că pe parcursul activității sale reclamantul deținea un salariu de 3190 lei, astfel indemnizația unică calculată potrivit prevederilor art. 42 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 constituie suma de 4158 lei, cât privește penalitatea de întârziere, instanța a constatat că urmează a fi încasată numai pentru 176 zile de întârziere, începând cu 26 ianuarie 2016, dată la care pârâtul a recepționat cererea prealabilă. Cerința cu privire la repararea prejudiciului moral, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017, au fost respinse apelurile declarate de către Oleg Ștefanschii și Serviciul Vamal și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 octombrie 2016.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a determinat cuantumul indemnizației unice încasate, penalității de întârziere, cheltuielilor de asistență juridică și a constatat lipsa temeiurilor în vederea reparării prejudiciului moral.

La 20 iunie 2017, Serviciul Vamal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 și hotărârii Judecătoria Centru mun. Chișinău din 25 octombrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului Serviciul Vamal a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

Indică că, cererea privind achitarea indemnizației unice urma a fi solicitată în baza unei cereri scrise și depuse până la eliberarea din serviciu adică 12 octombrie 2012, însă intimatul/reclamant Oleg Ștefanski a depus-o cu mult mai târziu la 22 ianuarie 2016.

Mai invocă recurentul că instanța a admis pretențiile împotriva unui pârât necorespunzător, Biroul Vamal Briceni fiind organul competent să stabilească mărimea indemnizației.

De asemenea susține că este ilegală impunerea Serviciului Vamal de a achita indemnizația unică bazată pe lipsa unui răspuns, întrucât obiectul litigiului nu îl constituie lipsa răspunsului la cererea prealabilă, dar legalitatea acordării acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2017 a fost expediată în adresa recurentului la 24 martie 2017 (f.d. 129) și recepționată de către acesta la 28 aprilie 2017 (f.d. 132).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Serviciul Vamal la 20 iunie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 14 iulie 2017, în adresa intimatului Ștefanski Oleg a fost expediată copia recursului declarat de către Serviciul Vamal cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul Ștefanski Oleg nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Vamal este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Vamal nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Serviciul Vamal precum că cererea privind achitarea indemnizației unice urma a fi solicitată în baza unei cereri scrise și depuse până la eliberarea sa din serviciu – adică până la 12 octombrie 2012, însă intimatul/reclamant Oleg Ștefanschii a depus-o cu mult mai târziu - la 22 ianuarie 2016, întrucât raporturile de serviciu au încetat în circumstanțe ce nu depind de voința părților, fapt care nu i-a permis angajatului să cunoască din timp și să solicite această indemnizație până a fi emis ordinul de eliberare din funcție, norma art. 42 alin. (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede alte situații în care cererea urmează să fie depusă până la eliberarea sa din serviciu, și anume în cazul pensionării anticipate ori obținerii dreptului la pensie pentru limită de vîrstă sau în cazul încetării raporturilor de serviciu din voința funcționarului.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că instanța a admis pretențiile împotriva unui pârât necorespunzător, Biroul Vamal Briceni fiind pârâtul corespunzător, întrucât conform datelor din carnetul de muncă, Ștefanschii Oleg a fost angajat de către Serviciul Vamal și eliberat din funcție de către aceeași entitate.

Argumentul privind ilegalitatea impunerii Serviciului Vamal de a achita indemnizația unică bazată pe lipsa unui răspuns este neîntemeiată, întrucât procedura contenciosului administrativ prevede calea prealabilă obligatorie care în cazul de față nu a fost respectată de către Serviciul Vamal, în termenul prevăzut de lege nefiind acordat nici un răspuns.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC

are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Serviciul Vamal ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Vamal se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas

Luiza Gafton